

RAVNATELJSTVO POLICIJE
UPRAVA KRIMINALISTIČKE POLICIJE
POLICIJSKI NACIONALNI URED ZA SUZBIJANJE
KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA
SLUŽBA KRIMINALITETA DROGA

Stanje i kretanje problematike droga u Republici Hrvatskoj /studeni 2020. godine/

Webinar 17.11.2020. g.

Predstavljanje rezultata Europskog istraživanja o pušenju, pijenju alkohola i uzimanju droga među učenicima (ESPAD 2019) te stanja i trendova zlouporabe droga

STANJE I KRETANJE KRIMINALITETA DROGA

Problem zlouporabe droga je, kao transnacionalan, transkulturalan, odnosno globalan fenomen.

Govoreći o njemu gotovo uvijek se postavlja pitanje kako ga riješiti i je li to uopće moguće. Sve se češće mogu čuti mišljenja o njegovoj nerješivosti, te zadovoljstvo ukoliko se zadrži u granicama tzv. "društvene prihvatljivosti".

U mnogim državama problem droge zauzima vrlo visoko, ako ne i prvo, mjesto na ljestvici prioriteta vezenih uz nacionalnu sigurnost, te zdravlje same nacije, posebice među mladima. Zlouporaba droga, te bolest ovisnosti o drogama kao njena posljedica pogađaju sve društvene slojeve, društvene zajednice i sve države.

U Republici Hrvatskoj uspostavljen je nacionalni sustav suzbijanja zlouporabe droga. On funkcionira i daje pozitivne rezultate.

Za sada, u Hrvatskoj nema „epidemije“ ovisnosti o drogama, ali se broj konzumenata konstantno povećava. Nema takozvanih „otvorenih narko scena“, (droge se u RH još uvijek prikriveno prodaju). Ne bilježimo proizvodnju droga, osim uzgoja konoplje tipa droga marihuana.

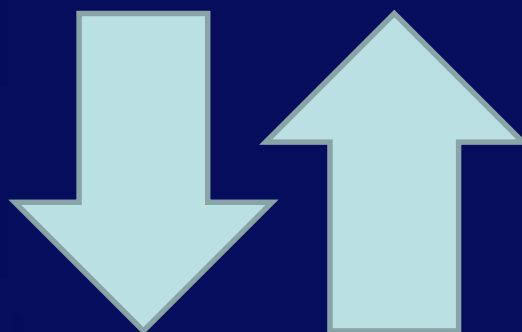
Kriminalne aktivnosti zločinačkih udruženja takozvanih „narko kartela“ i kriminalnih grupa evoluiraju te bi bez strategije i kontinuiteta provođenja kriminalističkih istraživanja mogle postati ozbiljan ekonomski i politički problem.

Stanje je još uvijek stabilno, ali vrlo turbulentno sa **ZABRINJAVAJUĆIM TRENDOVIMA.**

ZABRINJAVAJUĆI TRENDОВI

- ❑ MEDIJI – PROMIDŽBA I OGLAŠAVANJE
- ❑ PROMJENA JAVNOG MIŠLJENJA – RELATIVIZACIJA
- ❑ KAZNENA POLITIKA

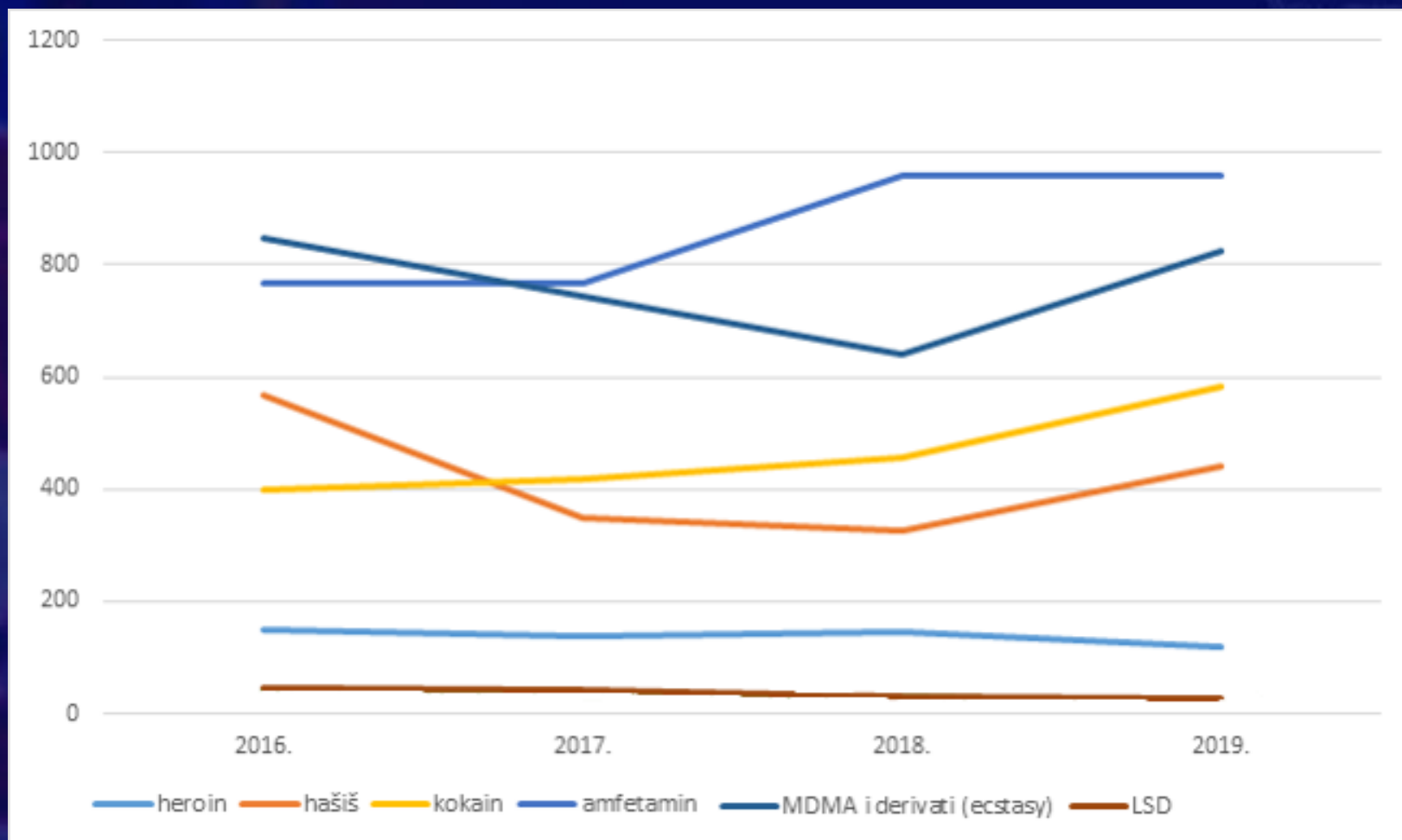

- ✓ POVEĆANA POTRAŽNJA ZA DROGAMA
- ✓ POVEĆANA PROIZVODNJA I PONUDA DROGA
- ✓ POVEĆANI BROJ KONZUMENATA DROGA, POSEBNO MEĐU MLADIMA
- ✓ POVEĆANA KRIMINALNA AKTIVNOST
- ✓ POVEĆANI NEZAKONIT PROFIT

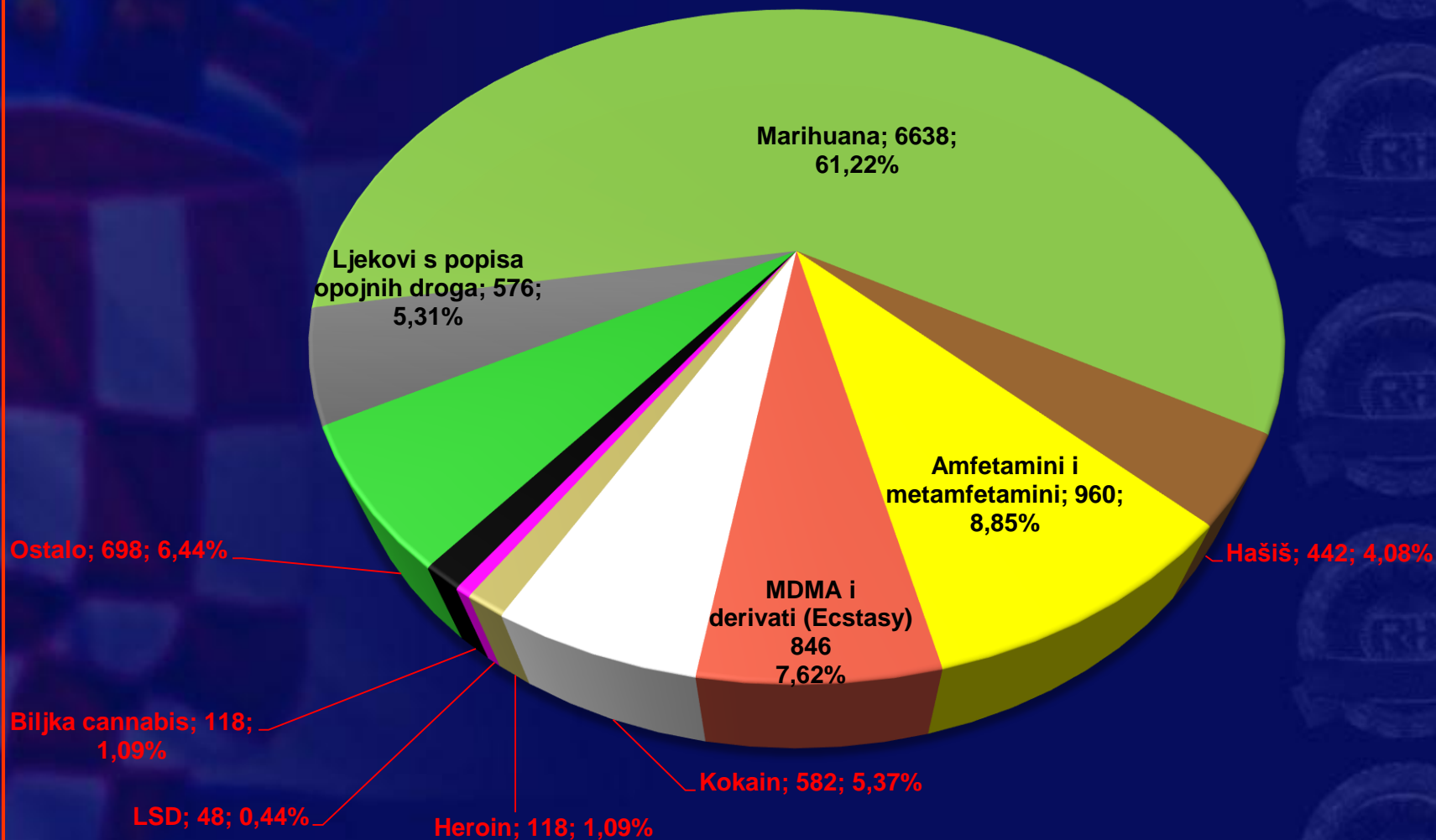
Broj pojedinačnih zapljena droga od 1991. do 2019. godine

Kretanje broja zapljena po vrstama droge od 2016. do 2019. godine

Strukturalni prikaz broja zapljena tijekom 2019. godine (broj zapljena i postotni udio u ukupnom broju)

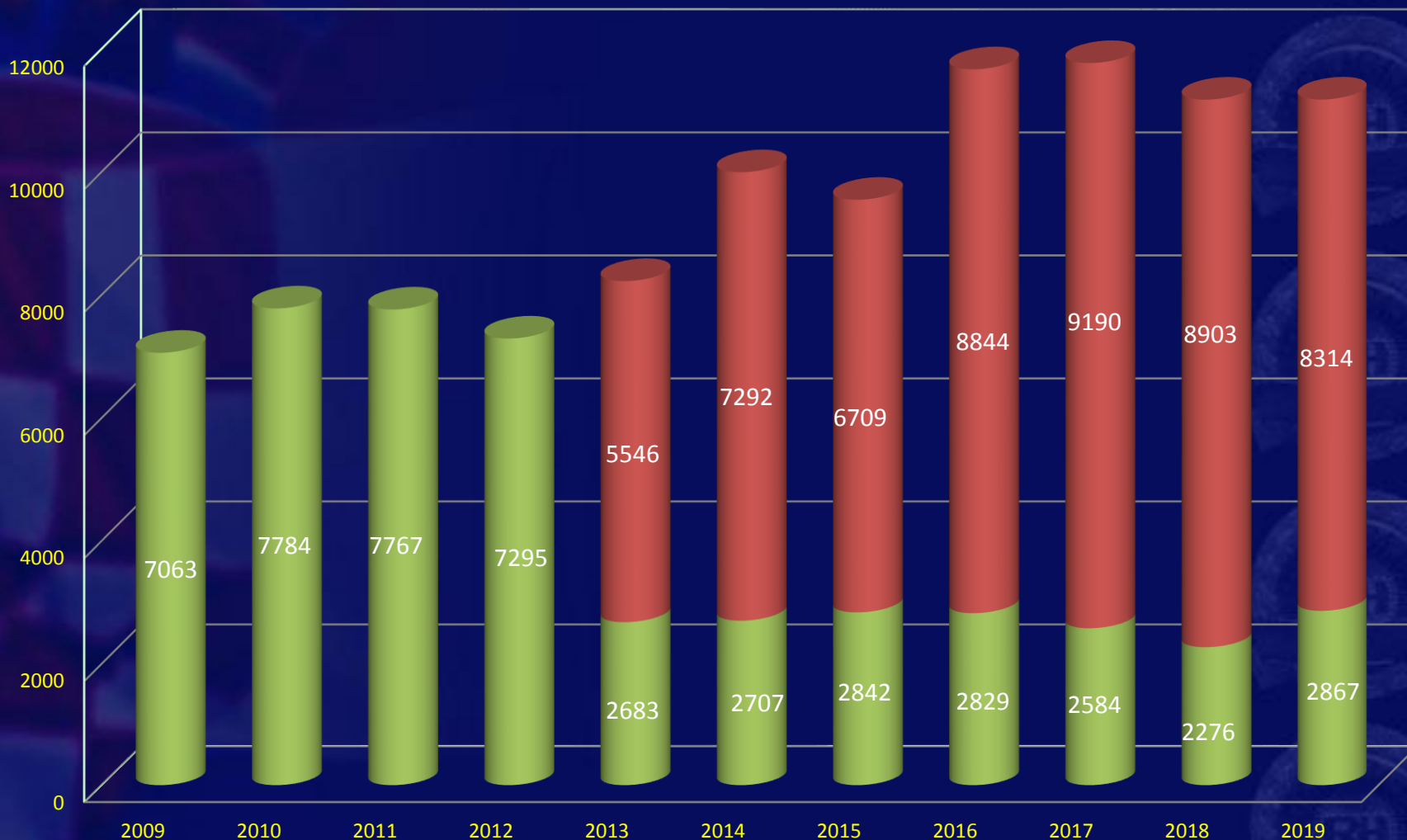

KOLIČINA ZAPLJENJENE DROGE

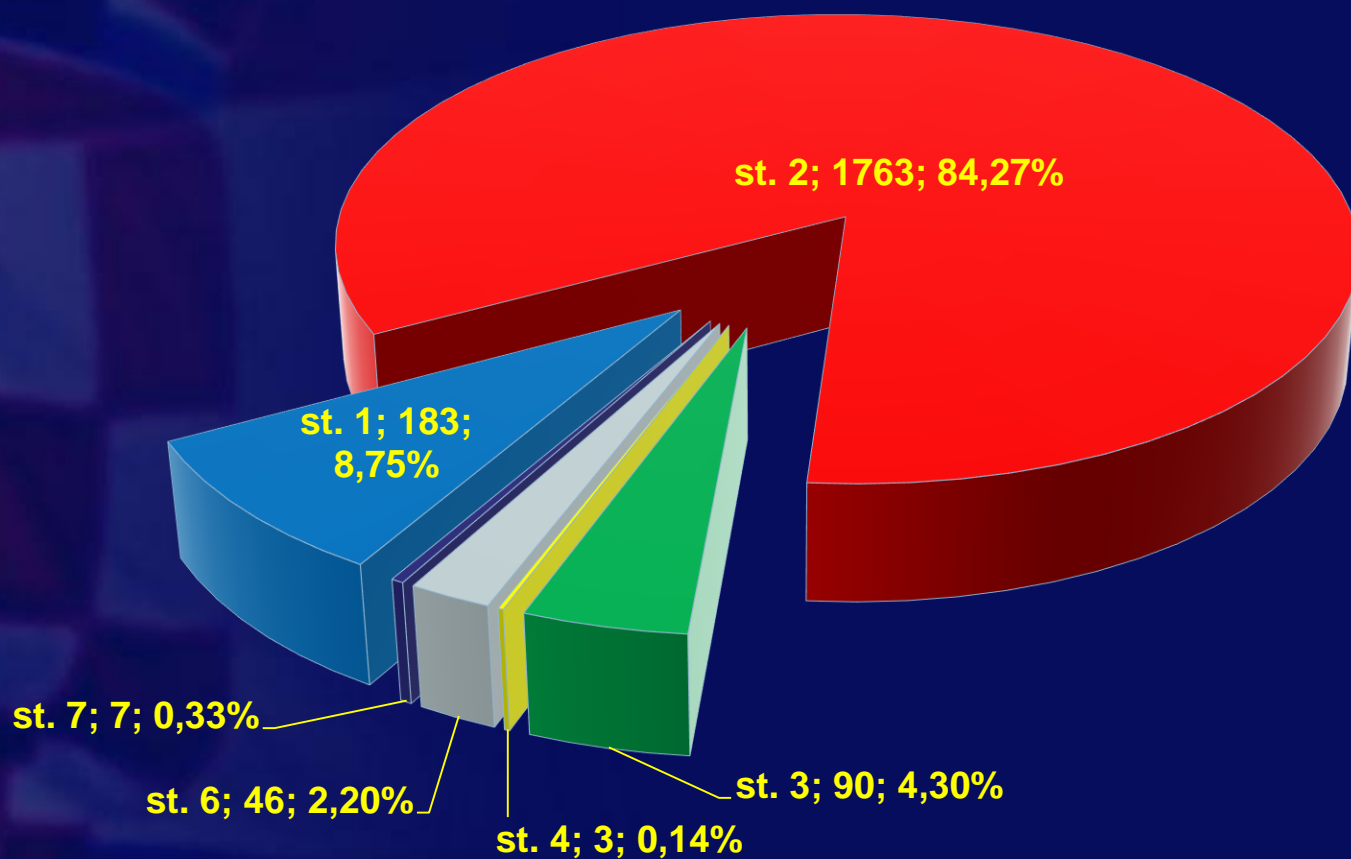
VRSTA DROGE	SIJEČANJ - RUJAN 2019.	SIJEČANJ - RUJAN 2020.
HEROIN	12107 g	8799 g
KOKAIN	13878 g	37118 g
MARIHUANA	1688017 g	1163784 g
HAŠIŠ	123359 g	2246 g
BILJKA CANNABISA	3490 kom	4871 kom
AMFETAMIN	29157 g	39629 g
MDMA i DERIVATI (XTC)	18765 g	2422 g
LSD	2063 doza	419 doza
LIJEKOVI S POPISA	24290 tableta	26690 tableta

Broj kaznenih djela iz čl. 173. (za razdoblje 2009.-2013.) odnosno zbroj čl. 190. i 191. KZ-a i čl. 3. i 24. ZOSZD (za 2013.- 2019.)

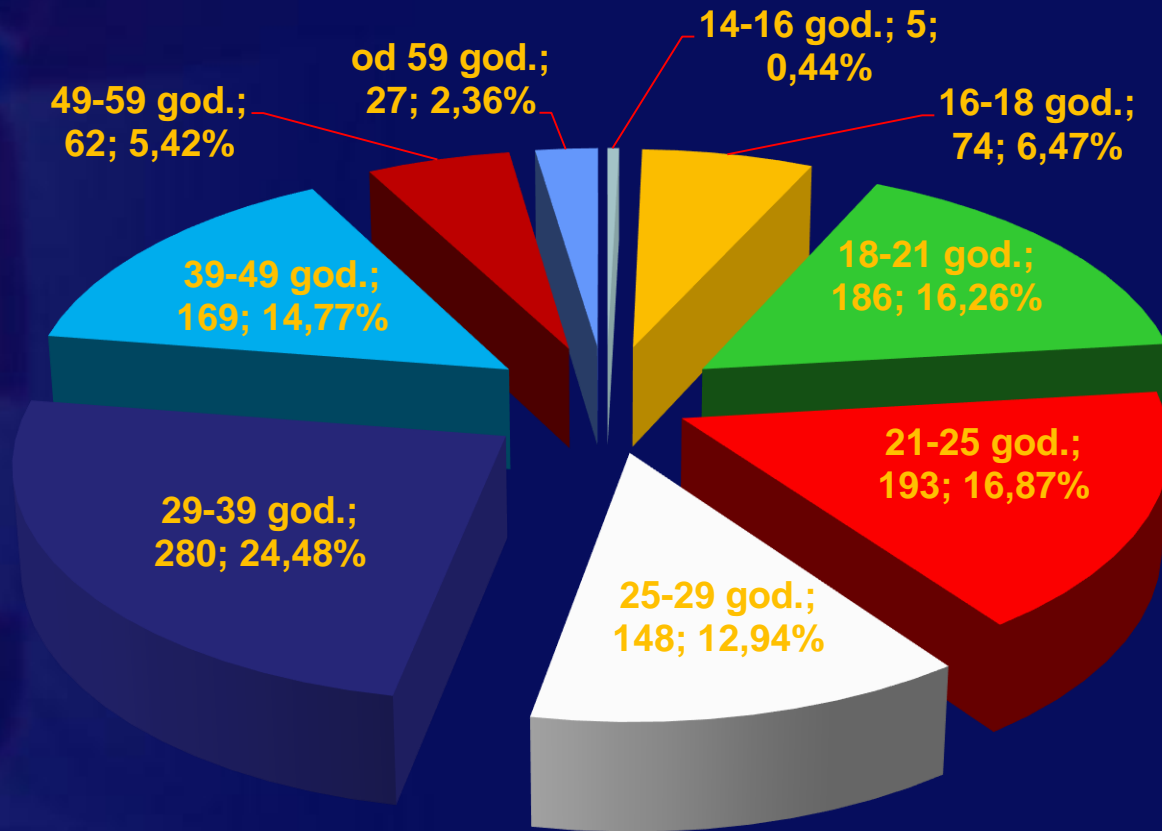

Struktura kaznenog djela iz čl. 190.

Dobna struktura kazneno prijavljenih osoba (čl. 190. i 191.) tijekom 2019. godine

SPECIFIČNE KARAKTERISITIKE KRIMINALITETA DROGA

Kriminalitet droga je upravo zbog svojih specifičnosti jedna od najvećih prijetnji sigurnosti, te time spada u značajnije faktore ugroze stabilnosti svakog društva:

- dinamika (evolucija),
- polivalentnost (uz primarne kriminalne aktivnosti vrše i kaznena djela s elementima nasilja i korupcije te ubacivanje tako zarađenog novca u legalne tokove (“pranje novca”))
- enormni profit,
- nepredvidivost,
- globalizacija,
- nevidljivost (podzemlje - „tamna brojka“),
- infiltracija u civilno društvo i negativan utjecaj na društvene vrednote - korupcija.

MEĐUNARODNA ZLOČINAČKA UDRUŽENJA

Kako i ranijih godina, trend je i dalje da hrvatski državljani organizirani u kriminalne ćelije unutar tzv. „Balkanskog narko kartela“, imaju važnu ulogu u međunarodnom krijumčarenju velikih količina droga, posebice kokaina na globalnoj razini. Većina te krijumčarene droge nije za hrvatsko ilegalno narko tržište, a krijumčarski lanci ne prelaze preko Republike Hrvatske. Sve navedeno je razlog zašto hrvatska policija sa svojim partnerima provodi međunarodne istrage.

Potrebno naglasiti kako se pojavu i uloga „Balkanskog kartela“ treba sagledati u kontekstu trenutka u kojem europsko narko tržište potražnjom za kokainom prestiže tržište SAD-a te postaje najveće narko tržište kokainom u svijetu, a u upravo u opskrbi europskog tržišta kao najvećeg kokainskog tržišta (konzervativna procjena je da je vrijednost europskog tržišta kokainom oko 30 milijardi Eura) procjenjuje se da je „Balkanski kartel“ sudjeluje preko 60 %, odnosno preko 250 tona kokaina godišnje.

KOKAIN (trenutno se radi o najprofitabilnijoj kriminalnoj aktivnosti)

- ❑ Istraživanja pokazuju da je oko 18 milijuna odraslih u dobi od 15 do 64 godine u Europskoj uniji (5,4%) barem je jednom koristila kokainu svom životu
- ❑ Europa postoje najveće tržište kokaina u svijetu što potvrđuju zapljene
- ❑ U 2018. godini broj zaplijenjena kokaina i količina zaplijenjena u Europskoj uniji dosegla najvišu razinu ikad, s više od 110 000 zapljena kokaina ukupne količine 181 tonu, koja količina je premašila prethodni rekord iz 2017. godine za više od 42 tone
- ❑ U Europi je zabilježena stagnacija cijena kokaina paralelno s porastom čistoće
- ❑ Značajno povećanje broja konzumenata kokaina u Europi

Bilježimo porast korištenja anonimnih virtualnih tržišta na internetu („Darknet“) putem kojih naši državljani sve više naručuju drogu koja se dostavlja poštanskim pošiljkama. Drogu plaćaju virtualnim valutama kao što je „bitcoin“.

Tijekom 2016., 2017., 2018. i 2019. godine završeno je više od 100 kriminalističkih istraživanja povezanih sa ovim oblikom izvršenja kaznenih djela kriminaliteta droga.

U državama EU udio preprodaje droge preko interneta doseže zabrinjavajućih 25 %

2019. godine tijekom provođenja kriminalističkog istraživanja „TOTAL“ identificiran je jedan od prvih značajnijih prodavatelja droga, tzv. „vendara“ putem virtualnih tržišta na području Hrvatske.

Posebno je važno naglasiti kako je upravo mlađa populacija građana RH najpogodnija ciljana skupina što se tiče virtualnog internetskog narko tržišta čemu treba kontinuirano i prioritetno davati pozornost.

MARIHUANA

Nastavljen je trend, uz periodične oscilacije, većeg broj zapljena značajnijih količina marihuane prilikom pokušaja krijumčarenja u Hrvatsku ili preko hrvatskog teritorija.

Navedeno je povezano s uzgojem marihuane tj. skunka (marihuana s visokim postotkom THC-a) na području Albanije. Te količine pretežito su namijenjene ilegalnom zapadnoeuropskog narko tržišta.

Zbog velike potražnje za albanskom marihuanom i njenog manjka na ilegalnom narko tržištu porasla je cijena marihuane, domaći uzgoj (u RH uočen trend povećanja broja manjih laboratorija za uzgoj marihuane) i krijumčarenje iz drugih država te pojačana potrošnja svih drugih ilegalnih droga bilježimo zapljene marihuane na graničnim prijelazima.

BROJ OTKRIVENIH SLUČAJEVA UZGOJA

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
indoor	66	125	131	97	60	37
outdoor	106	133	103	102	61	47
ukupno	172	258	234	199	121	84

BROJ ZAPLIJENJENIH STABLJIKA

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
indoor	925	2963	2634	4227	2625	2058
outdoor	1923	2724	7301	2123	958	911
ukupno	2848	5687	9935	6350	3583	2969

KONOPLJA

- dana 25.04.2019. godine na snagu je stupio novi Zakon o suzbijanju zlouporabe droga (NN 39/19);
- prestali su važiti članci od 2. do 7. Pravilnika o uvjetima za uzgoj konoplje, načinu prijave uzgoja maka te uvjetima za posjedovanje opojnih droga u veterinarstvu (NN 18/12 i 57/16);
- unutar Ministarstva poljoprivrede uspostavljena je Evidencija proizvođača industrijske konoplje;
- svaka pravna i fizička osoba prije početka proizvodnje (sjetve) je dužna se upisati u evidenciju proizvođača;
- rok od 15 dana od dana nastanka promjene proizvođači trebaju dostaviti ministarstvu nadležnom za poljoprivredu promjene svih činjenica i podataka koji se vode u Evidenciji, za prekršitelje navedenih obveza su propisane visoke novčane kazne.
- sorte se nalaze na Zajedničkoj sortnoj listi Europske unije, a radi se o industrijskoj konoplji (*Cannabis sativa* L.) s ukupnim sadržajem THC-a manjim od 0,2%;
- iskorištavanje cijele biljke industrijske konoplje, uključujući stabljiku - industrijska svrha podrazumijeva razne primjene (tekstilna, građevinska, automobilska, prehrambena, kozmetička itd.).

Industrijska konoplja

Godina	Broj sorti	Broj rješenja/Broj uzgajivača	Ukupna zasađena površina
2015.	15	185	1670,98 ha
2016.	14	154	1675,9 ha
2017.	16	90	988,96 ha
2018.	13	74	1052,1 ha
2019.	13	225	3227,98 ha
2020.	20	525	2401,94 ha

Sve je više evidentiranih slučajeva zlorporabe uzgoja industrijske konoplje:

- provedena deregulacija – lov u mutnom,
- prikriveni uzgoj marihuane,
- nadležnost i provedba inspekcijskog nadzora,
- kršenje ZOSZD,
- subvencijske prijevare – zlorporaba poticaja u poljoprivredi,
- uzgoj iz sjemena koji nije sa sorte liste,
- CBD automati – suveniri?
- niveliranje THC i CBD u pripravcima hrane i kozmetike.....

Nove psihoaktivne tvari (NPS)

Problem novih kemijskih droga je u RH prepoznat u samom početku, 2009. godine kada su se takve tzv. legalne droge (kemijski spojevi koji nisu obuhvaćeni „Popisom opojnih droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga“ Ministarstva zdravlja) pojavile na narko tržištu Republike Hrvatske. Ova pojava predstavlja potencijalan zdravstveni problem.

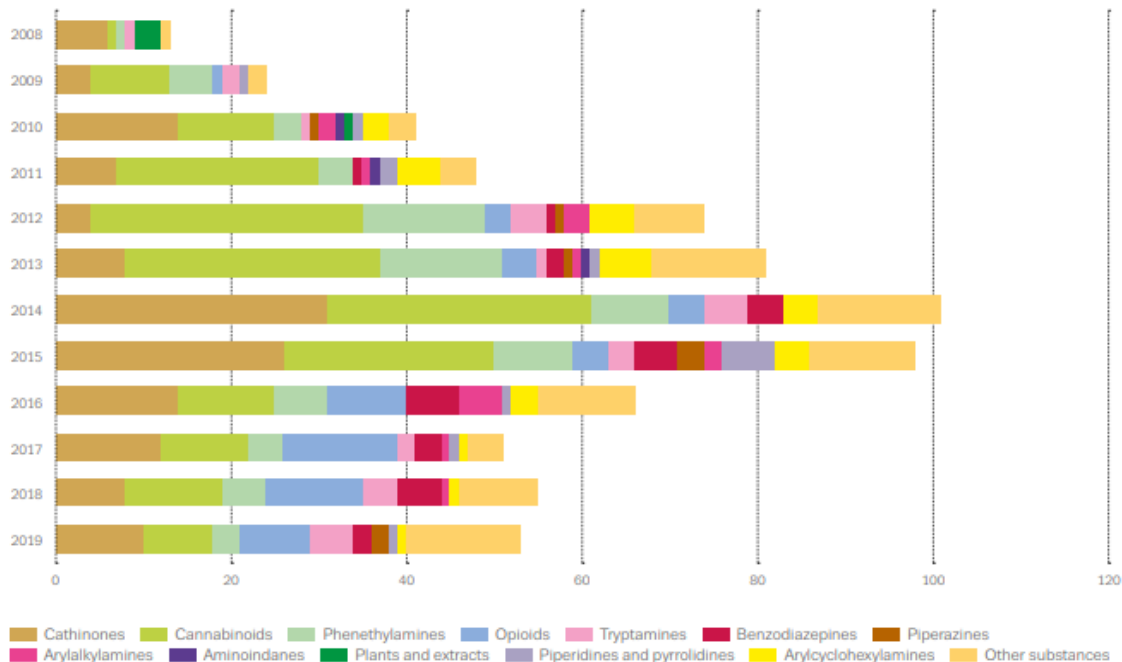
Zbog sve veće pojave novih psihoaktivnih tvari na ilegalnom tržištu, ministar zdravlja je u prosincu 2014. donio novi Popis droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga (NN br. 156/14), kojim je zbog generičkih formulacija pod zakonsku kontrolu stavljen širok spektar novih psihoaktivnih tvari koje su bile dostupne na našem području.

Najčešće nove psihoaktivne tvari koje se pojavljuju u Hrvatskoj spadaju u skupinu kanabinoida, fenetilamina, katinona, derivata piperazina i dr.

Nove droge koje se pojave na europskom narko tržištu brzo se pojave na hrvatskom narko tržištu, kao što je to bio slučaj sa sintetičkim kanabinoidima koji su se legalno prodavali pod imenom "Spice".

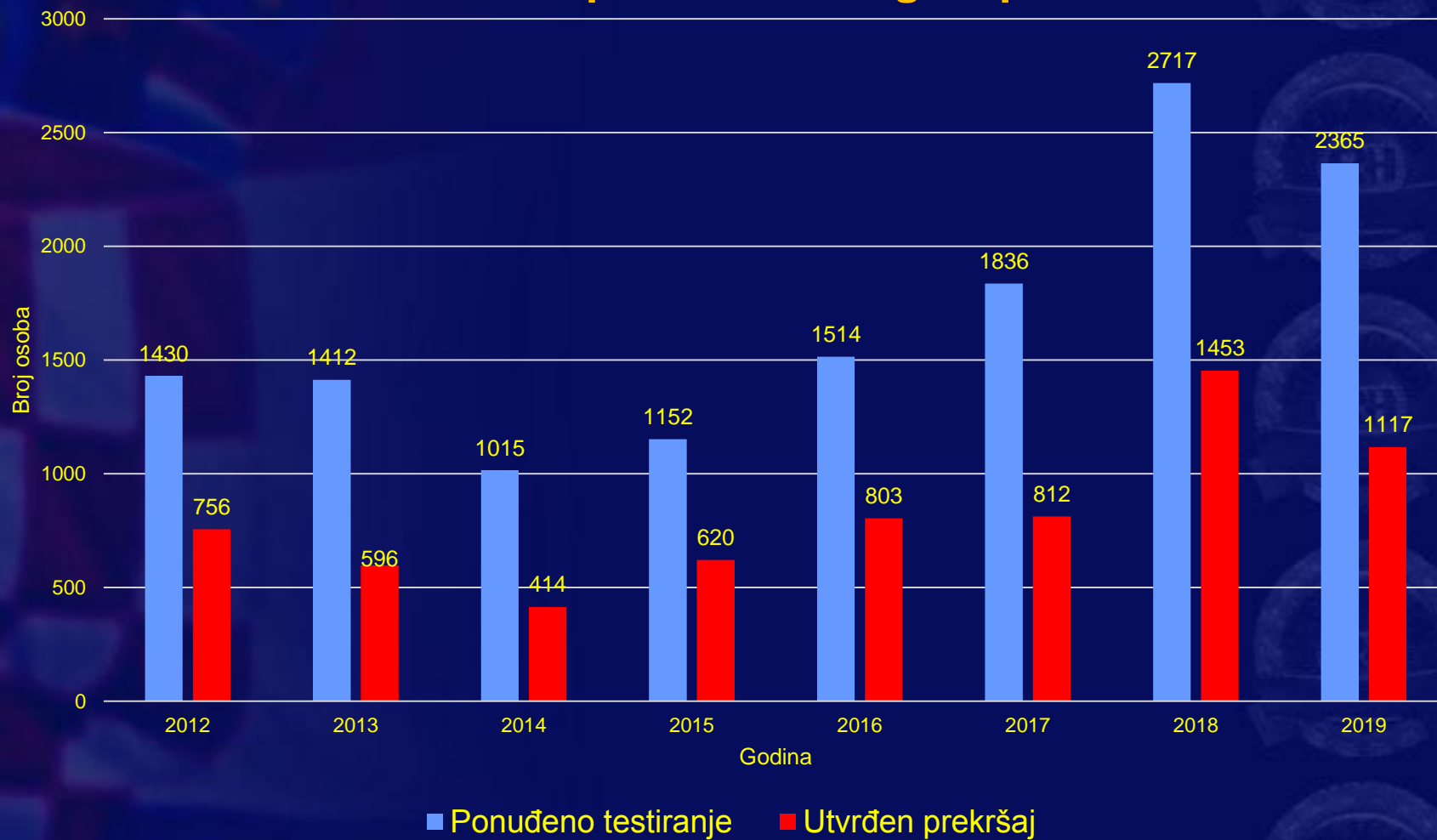
FIGURE 20

NUMBER AND CATEGORIES OF NEW PSYCHOACTIVE SUBSTANCES REPORTED TO THE EU EARLY WARNING SYSTEM FOR THE FIRST TIME, 2008-19

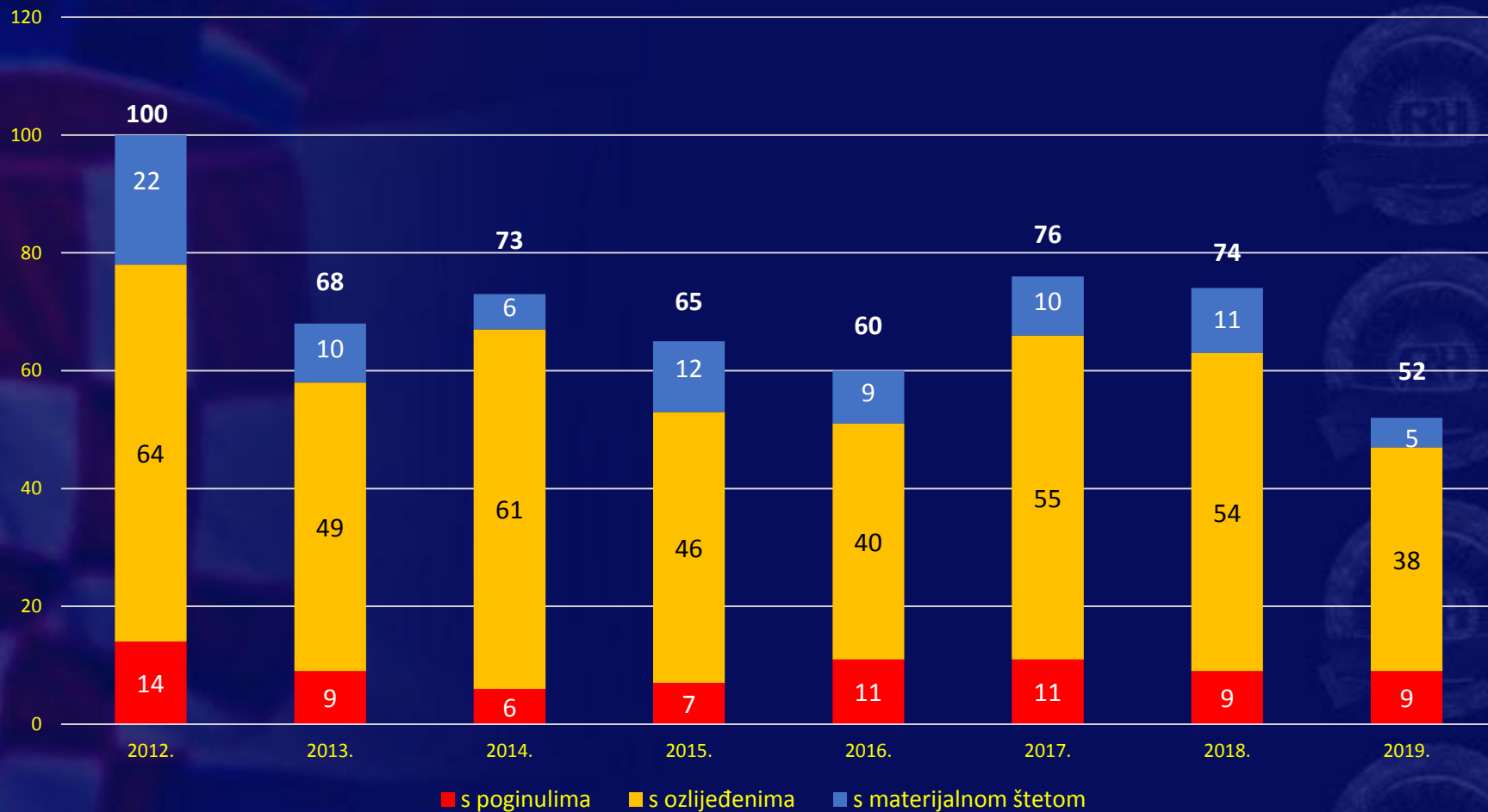

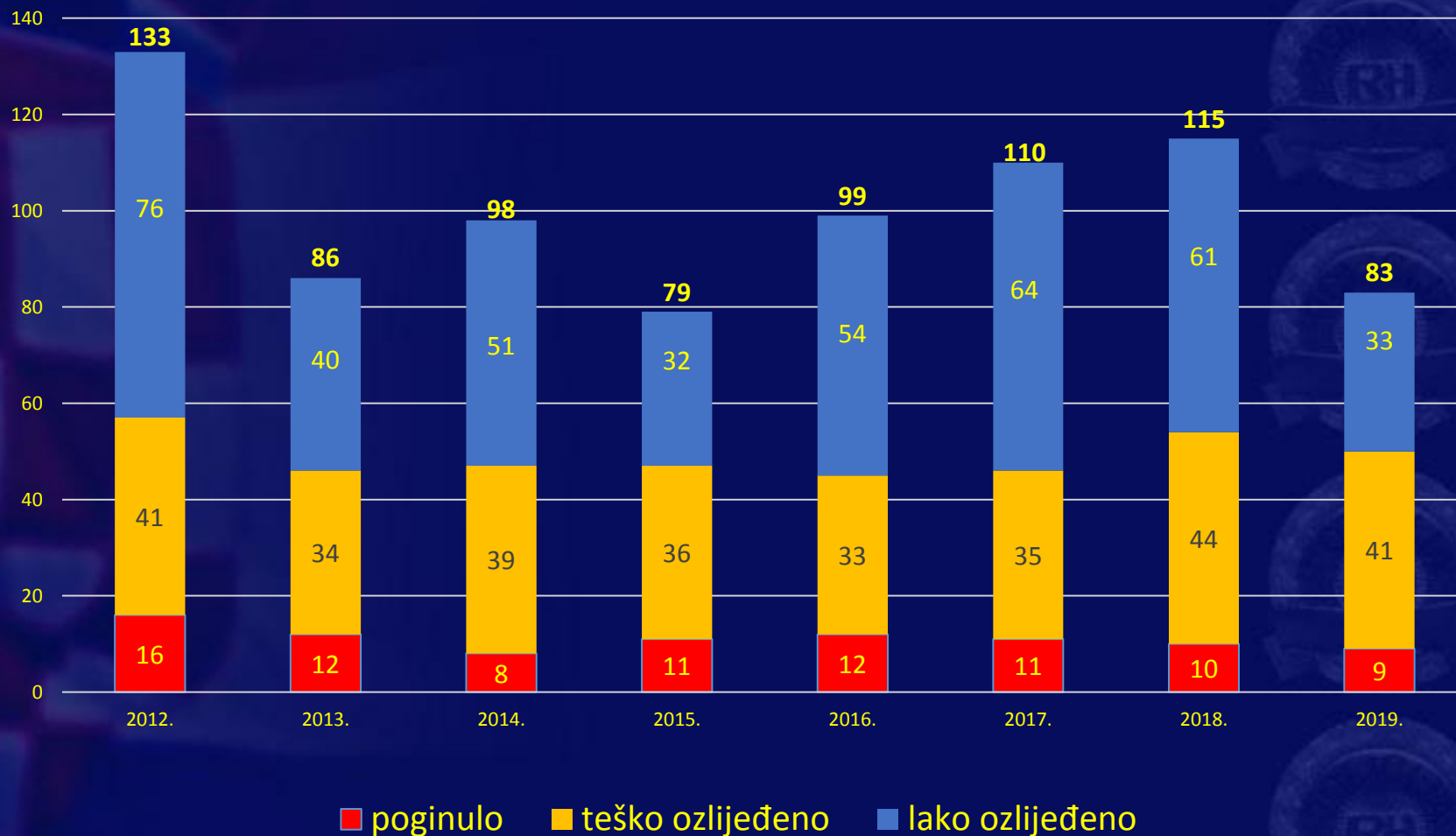
Kontrola na prisutnost droga u prometu

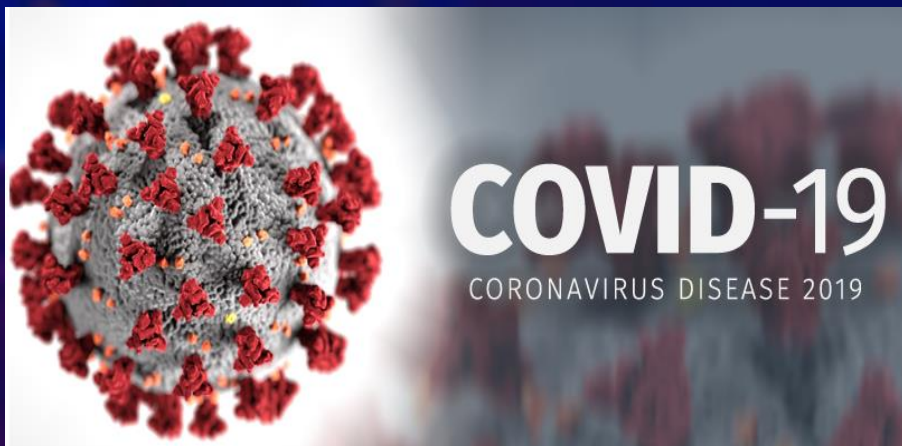
Broj prometnih nesreća koje su skrivili počinitelji pod utjecajem droga

Ukupan broj nastradalih osoba u nesrećama koje su skrivili počinitelji pod utjecajem droga

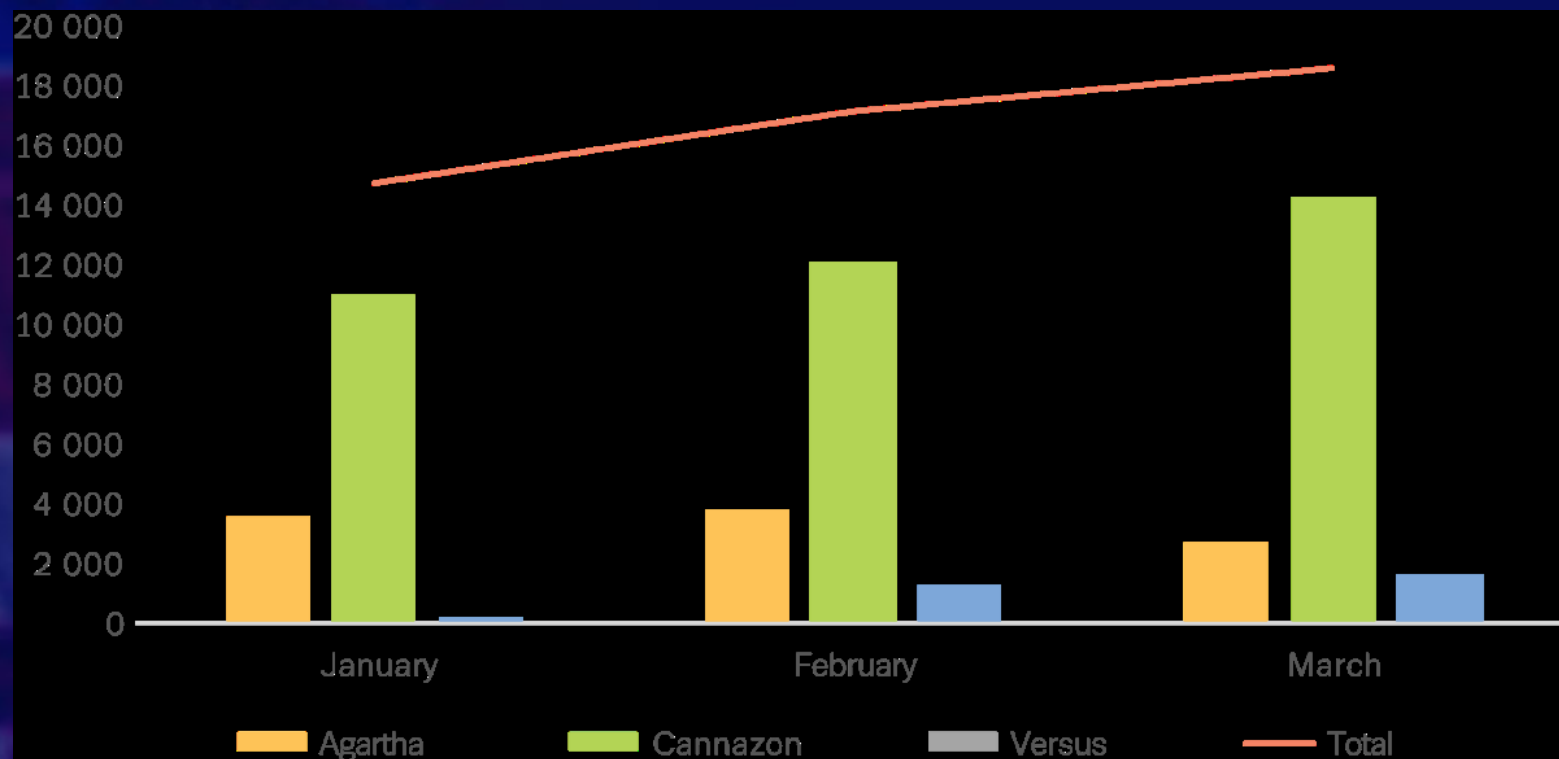
8. Utjecaj pandemije bolesti COVIDA- 19

- Potencijalna opasnost kreiranja manjih otvorenih narko scena koje čine uglavnom mlađe osobe
- Ovisno o mjerama dolazi do reakcije glede cijena na narko tržištu, tijekom karantene uočen je trend viših cijena gotovo svih vrsta droga
- Što se tiče međunarodne trgovine drogom i operacije organiziranih kriminalnih skupina, početno je zapažanje da je krijumčarenje putem kurira poremećeno posebice u zrakoplovnom prometu. Istovremeno obavještajni podaci ne sugeriraju bilo kakav veći poremećaj u količinama i krijumčarenju droga u sklopu trgovine komercijalne robe
- Pojačani uzgoj marihuane

Utjecaj pandemije bolesti COVIDA- 19

Number of reviews by market and by month, Agarth, Cannazon and Versus, January–March 2020

Kao direktna posljedica pandemije bolesti COVIDA 19 osim porasta cijena uočeno je da Hrvatska prati europski trend da sve više konzumenta posebice onih mlađe životne dobi koristi anonimnosti („sigurnost”) Darkneta prilikom narudžbe droga

BROJ OTKRIVENIH SLUČAJEVA UZGOJA

	2019 siječanj - listopad	2020 siječanj - listopad
indoor	37	68
outdoor	47	102
ukupno	84	170

BROJ ZAPLIJENJENIH STABLJIKA

	2019 siječanj - listopad	2020 siječanj - listopad
indoor	449	776
outdoor	1076	2771
ukupno	1525	3547

BORBA PROTIV MEĐUNARODNOG KRIMINALITETA DROGA

Zajednička policijska istraživanja - najznačajnije oružje u borbi protiv organiziranog kriminaliteta.

Hrvatska policija je preuzela jednu od vodećih uloga u nekima od aktivnostima u sklopu europske međunarodne platforme koja okuplja u zajedničko djelovanje međunarodne redarstvene vlasti pod nazivom:

“Koordinacija i podrška istragama protiv organiziranih kriminalnih grupa zapadnog Balkana tzv. „Balkanski kartel“ čije su glavne kriminalne aktivnosti trgovina kokainom iz Latinske Amerike (LA) i Kariba u EU i aktivnosti pranja novca ”

Putem međunarodne policijske suradnje provedena su kompleksna međunarodna kriminalistička istraživanja tzv. “Balkanskog kartela” - „SPIDER WEB”, „DOGMA”, „JADERA”, „MASKA”, „POLLOS”, „NEXUS”, „NANA”, FALKUŠA ...

Razvijen model kriminalističkog istraživanja temeljen na: brzom razmjeni saznanja, brzom policijskom postupanju i neformalni zajednički istražni timovi.

ZAKLJUČNA RIJEČ

Kako u Hrvatskoj, na europskoj, ali i globalnoj razini vlada trend marginalizacije problematike zlouporabe i kriminaliteta droga, pojačan medijskom kampanjom određenih interesnih skupina o društvenoj prihvatljivosti konzumacija droga, i dalje se širi prostor ekspanziji kriminalnih aktivnosti iz područja kriminaliteta droga.

Važno je i nadalje problematici droga posvetiti prioritetan značaj, uvažavajući sve indikatore koji pokazuju da je problematika droga u Republici Hrvatskoj i dalje predstavlja veliku društvenu prijetnju obzirom na posredne i neposredne učinke koje ima na društvenu zajednicu u cjelini.

S krajnjim ciljem uspjeha u borbi protiv droge potreban je angažman cjelokupne zajednice, pa koristimo ovu priliku i pozivamo/apeliramo na nacionalne nositelje te medije, koji u ovoj kampanji mogu imati presudnu ulogu, kako bi se spriječilo paušalno, netočno i opasno iskrivljeno prezentiranje problematike droga javnosti.

Hvala na pažnji!

Dražen Rastović voditelj Službe kriminaliteta
droga PNUSKOK-a

